

Brussel, 14 oktober 2024
(OR. en)

14480/24

ENV 997
CLIMA 356

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	14 oktober 2024
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	14357/24 + COR 1
Betreft:	het Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD): • Voorbereiding van de 16e vergadering van de Conferentie van de Partijen (COP16) bij het CBD • Voorbereiding van de 11e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD waarin de Partijen bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bijeenkomen (COP-MOP11) • Voorbereiding van de 5e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD waarin de Partijen bij het Protocol van Nagoya inzake toegang en verdeling van voordelen bijeenkomen (COP-MOP5) (Cali, Colombia, 21 oktober – 1 november 2024) = Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over bovengenoemd onderwerp, die de Raad tijdens zijn 4050e zitting, op 14 oktober 2024, heeft goedgekeurd.

VERDRAG INZAKE BIOLOGISCHE DIVERSITEIT (CBD):

**Vorbereiding van de 16e vergadering van de Conferentie van de Partijen (COP16) bij
het CBD**

**Vorbereiding van de 11e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD
waarin de Partijen bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bijeenkomen
(COP-MOP11)**

**Vorbereiding van de 5e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD
waarin de Partijen bij het Protocol van Nagoya inzake toegang en verdeling van voordelen
bijeenkomen (COP-MOP5)**

(Cali, Colombia, 21 oktober – 1 november 2024)

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND aan de conclusies van de Raad over:

- inheemse volken¹;
- de oceanen en zeeën²;
- een duurzame bio-economie voor Europa: versterking van de verbinding tussen economie, samenleving en milieu³;
- “Bescherming en herstel van bossen wereldwijd: de actie van de EU opvoeren”⁴;

¹ Doc. ST 8814/17.

² Doc. ST 14249/19.

³ Doc. ST 14594/19.

⁴ Doc. ST 15151/19.

- de voorbereiding van het mondiale biodiversiteitskader voor de periode na 2020 - Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD)⁵;
- de “van boer tot bord”-strategie⁶;
- biodiversiteit - dringend actie nodig⁷;
- “Naar een circulair en groen herstel”⁸;
- de EU-strategie voor duurzame chemische stoffen: tijd voor resultaten⁹;
- de EU-prioriteiten voor de VN-top over voedselsystemen 2021¹⁰;
- de nieuwe EU-bosstrategie voor 2030¹¹;
- EU-klimaatdiplomatie: versnelde uitvoering van de resultaten van Glasgow¹²;
- het Verdrag inzake biologische diversiteit (VBD): Voorbereiding van de 15e vergadering van de Conferentie van de Partijen (COP15) bij het VBD Voorbereiding van de 10e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het VBD waarin de Partijen bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bijeenkomen (COP-MOP10) Voorbereiding van de 4e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het VBD waarin de Partijen bij het Protocol van Nagoya inzake toegang en verdeling van voordelen bijeenkomen (COP-MOP4) (Montreal, Canada, 7–19 december 2022)¹³;
- het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC): Voorbereidingen voor de 28e Conferentie van de Partijen (COP28) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Dubai, 30 november – 12 december 2023)¹⁴;
- het potentieel van de bio-economie in het licht van de huidige uitdagingen, met bijzondere aandacht voor plattelandsgebieden¹⁵;
- de groene diplomatie van de EU¹⁶;

⁵ Doc. 15272/19 + COR 1.

⁶ Doc. ST 12099/20.

⁷ Doc. ST 12210/20.

⁸ Doc. ST 13852/20.

⁹ Doc. ST 6941/21.

¹⁰ Doc. ST 9335/21.

¹¹ Doc. ST 13537/21.

¹² Doc. ST 6120/22.

¹³ Doc. ST 13975/22.

¹⁴ Doc. ST 14285/23.

¹⁵ Doc. ST 8406/23.

¹⁶ Doc. ST 7865/24.

- de tussentijdse evaluatie van het achtste milieuactieprogramma – volgende stappen naar een groene, rechtvaardige en inclusieve transitie voor een duurzaam Europa¹⁷.

ONDERSTREPEND dat het aanhoudende verlies aan biodiversiteit een mondiale en existentiële bedreiging voor de mensheid vormt, en BENADRUKKEND dat transformatieve veranderingen nodig zijn om deze uitdaging aan te pakken;

DIEP VERONTRUST DOOR de ernst en de urgentie van de onderling afhankelijke mondiale crises van biodiversiteitsverlies, aantasting van ecosystemen, land, water en oceanen, klimaatverandering en vervuiling, alsook door de gevolgen van het aanhoudende biodiversiteitsverlies voor de verstrekking van ecosysteemdiensten en het menselijk welzijn;

BENADRUKKEND dat het CBD en de bijbehorende protocollen dringend volledig en doeltreffend ten uitvoer moeten worden gelegd;

ONDER HERNIEUWDE BEVESTIGING VAN de toezeggingen die zijn gedaan in het kader van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework – K-M GBF), waarin ambitieuze doelen en streefcijfers voor het behoud en het duurzame gebruik van biodiversiteit zijn vastgelegd, alsook een uitgebreid stappenplan om het biodiversiteitsverlies tegen 2030 te stuiten en om te keren, teneinde de natuur op weg te helpen naar herstel ten behoeve van de mens en de planeet, en BENADRUKKEND dat alle partijen, andere regeringen en belanghebbenden hun acties op mondiaal, regionaal, nationaal en subnationaal niveau moeten versterken om de doelen en streefcijfers van het K-M GBF te verwezenlijken;

ONDER HERHALING VAN de toezegging van de Europese Unie en van de lidstaten om het K-M GBF uit te voeren en om de directe en indirecte oorzaken van biodiversiteitsverlies dringend en doeltreffend aan te pakken, waarvoor de aanneming en uitvoering van geactualiseerde of herziene nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen en andere relevante instrumenten van het grootste belang zijn;

BENADRUKKEND dat Verordening (EU) 2024/1991 inzake natuurherstel, die op 18 augustus 2024 in werking is getreden, een cruciale bijdrage van de EU en haar lidstaten is aan de uitvoering van het K-M GBF, alsmede een belangrijke stap richting het omkeren van het natuurverlies en het vergroten van de weerbaarheid van Europa tegen de gevolgen van de klimaatverandering;

¹⁷ Doc. ST 11326/24.

ERKENNEND dat de hele samenleving en de economie sterk afhankelijk zijn van biodiversiteit en ecosysteemdiensten en dat zij de verantwoordelijkheid hebben om de visie en missie van K-M GBF waar te maken;

ERKENNEND dat biodiversiteitsverlies, klimaatverandering, vervuiling en aantasting van land onderling afhankelijk zijn; BEVESTIGEND dat hij vastbesloten is deze noodsituaties op een alomvattende, geïntegreerde en coherente manier aan te pakken, met wederzijds voordelige strategieën en sterke sociale en milieuwaarborgen, onder meer via op de natuur gebaseerde oplossingen; EROP WIJZEND dat de koppeling tussen biodiversiteit, klimaat, land, water en oceanen, voedsel en gezondheid op een krachtige, doeltreffende en holistische manier moet worden benaderd; BENADRUKKEND dat een coherente aanpak van de vele onderling verbonden oorzaken van biodiversiteitsverlies nodig is om trade-offs die contraproductief kunnen zijn voor de uitvoering van het K-M GBF te voorkomen of tot een minimum te beperken;

ZICH ERVAN BEWUST dat de 16e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD, de 29e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de 16e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van woestijnvorming (UNCCD) kort na elkaar plaatsvinden, hetgeen een uitgelezen kans biedt voor de Verdragen van Rio om elkaar te ondersteunen en om kracht bij te zetten aan de uitvoering van het K-M GBF en de Agenda 2030 van de Verenigde Naties voor duurzame ontwikkeling, en aan de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de VN;

INGENOMEN MET de ambitie van Colombia om ervoor te zorgen dat de COP16 een “COP voor het volk” wordt; en ERKENNEND dat bij de uitvoering van het K-M GBF een op mensenrechten gebaseerde aanpak, billijkheid en gendergelijkheid cruciaal zijn;

ONDERSTREEPT dat voor de toepassing van deze conclusies van de Raad de term “inheemse volkeren en lokale gemeenschappen” wordt gebruikt zonder afbreuk te doen aan het verdere gebruik in CBD-documenten van de overeengekomen terminologie in Besluit XII/12 van de COP-CBD, in afwachting van de onderhandelingen over deze kwestie;

HOOFDSTUK I - VERDRAG INZAKE BIOLOGISCHE DIVERSITEIT (CBD)

De uitvoering van het mondiale biodiversiteitskader van Kunming-Montreal ondersteunen

1. IS INGENOMEN MET de versterkte multidimensionale aanpak inzake planning, monitoring, rapportage en evaluatie van het mondiale biodiversiteitskader van Kunming-Montreal (K-M GBF) en COP-besluit 15/6; IS VASTBESLOTEN om tijdens de COP16 een solide, efficiënt, transparant en duidelijk proces aan te nemen voor de algemene evaluatie van de collectieve vooruitgang bij de uitvoering van het K-M GBF, teneinde deze te versterken en aanvullende toezeggingen te stimuleren;
2. IS TEVENS VASTBESLOTEN de actualisering van het monitoringkader goed te keuren teneinde de vooruitgang met de verwezenlijking van de doelen en streefcijfers van het K-M GBF te kunnen meten; DRINGT ER bij alle partijen OP AAN gebruik te maken van het monitoringkader, en meer bepaald van de kernindicatoren en binaire indicatoren in het zevende en het achtste nationale verslag; en VERZOEKT de belanghebbenden en de desbetreffende multilaterale milieuovereenkomsten bij te dragen tot de uitvoering van het K-M GBF door bij hun rapportage gebruik te maken van het monitoringkader;
3. BENADRUKT dat het K-M GBF moet worden gebruikt om de werkzaamheden van de verschillende organen van het Verdrag en de bijbehorende protocollen, van het secretariaat ervan en met betrekking tot de begroting ervan op een efficiënte wijze beter op elkaar af te stemmen, te prioriteren en in goede banen te leiden;

Sectorale en sectoroverschrijdende integratie van biodiversiteit

4. WIJST ER NOGMAALS OP dat het van cruciaal belang is biodiversiteit op alle bestuursniveaus en in alle geledingen van de maatschappij, alsook in alle beleidsmaatregelen en sectoren te integreren opdat de doelstellingen van het CBD en het K-M GBF op een geslaagde manier ten uitvoer komen; DRINGT AAN OP een akkoord tijdens de COP16 over de organisatie van de werkzaamheden van het CBD inzake de integratie van biodiversiteit tussen nu en 2030 dat tevens een realistisch maar ambitieus tijdschema met concrete elementen omvat;
5. IS INGENOMEN MET de gemeenschappelijke aanpak van de VN inzake biodiversiteit als een samenhangende, systematische en gezamenlijke inspanning om het K-M GBF uit te voeren door de integratie van biodiversiteit in het systeem van de Verenigde Naties (VN) te vergemakkelijken, en VERZOEKT VN-organisaties om, binnen hun respectieve mandaten, actief uitvoering te blijven geven aan de gemeenschappelijke aanpak inzake biodiversiteit;

Capaciteitsopbouw en ontwikkeling, en technische en wetenschappelijke samenwerking

6. STEUNT het besluit over de selectie van de regionale en subregionale centra voor technische en wetenschappelijke samenwerking als belangrijke instrumenten om partijen en betrokken organisaties, de particuliere sector, vrouwen, jongeren, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen en andere belanghebbenden in staat te stellen op doeltreffende wijze gebruik te maken van wetenschappelijke kennis, technologie en innovatie ter ondersteuning van de uitvoering van het K-M GBF;
7. DRINGT AAN OP een besluit over de vestigingslocatie van de mondiale coördinatie-entiteit van het mechanisme voor technische en wetenschappelijke samenwerking; en BENADRUKT dat er voldoende capaciteit nodig is voor de goede werking ervan met de hulp van de mondiale kennisondersteuningsdienst voor biodiversiteit (Global Knowledge Support Service for Biodiversity), en dat er wat de technische aspecten betreft, betekenisvolle interactie nodig is met de regionale en subregionale centra voor technische en wetenschappelijke samenwerking;
8. BENADRUKT de rol en het belang van een solide empirische basis voor beleidsvorming, bestaande uit zowel wetenschappelijke als traditionele kennis, en ONDERSTREEPT het belang van de resultaten van het intergouvernementeel wetenschapsbeleidplatform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) en de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC); en ROEPT ERTOE OP de samenwerking tussen het IPBES en het CBD verder te versterken; IS INGENOMEN MET de lopende onderhandelingen ter voorbereiding van de oprichting van een panel voor wetenschap en beleid inzake chemicaliën, afval en vervuilingspreventie overeenkomstig Unea-resolutie 5/8;

Kennisbeheer en het uitwisselingsmechanisme

9. STEUNT de goedkeuring van de strategie voor kennisbeheer ter ondersteuning van de uitvoering van het K-M GBF en de monitoring van het effect van activiteiten op de biodiversiteit;
10. IS INGENOMEN MET het werkprogramma voor het uitwisselingsmechanisme en met name met de rol van nationale uitwisselingscentra in het ondersteunen van partijen en belanghebbenden bij het delen van ervaringen en beste praktijken en het bevorderen van technische en wetenschappelijke samenwerking;

Samenwerking met andere verdragen en organisaties

11. IS VASTBESLOTEN biodiversiteitsverlies, aantasting van ecosystemen, land, water en oceanen, klimaatverandering en vervuiling op doeltreffende en geïntegreerde wijze aan te pakken en ROEPT derhalve OP TOT nauwere en verbeterde samenwerking en tot versterking van de synergie tussen de drie Verdragen van Rio en andere multilaterale overeenkomsten en initiatieven op alle niveaus, andere relevante VN-initiatieven en internationale processen, bijvoorbeeld via het proces van Bern, alsmede met belanghebbenden, waaronder financiële instellingen;
12. ROEPT OP TOT betere samenwerking op alle niveaus tussen het CBD, het UNFCCC en het UNCCD met het oog op de uitvoering van respectievelijk het K-M GBF en de Overeenkomst van Parijs, alsook het programma voor het stellen van doelen inzake de neutraliteit van de bodemdegradatie, onder meer door beter gebruik te maken van de Gezamenlijke verbindingsgroep van de Verdragen van Rio, door de samenwerking en de synergie tussen hun COP's in 2024 en daarna te versterken, mede met het oog op het verkennen van de mogelijkheden voor gezamenlijke werkzaamheden tussen de verdragen; en door intensievere samenwerking op nationaal niveau, met name bij de ontwikkeling, herziening en uitvoering van nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen, nationaal bepaalde bijdragen en nationale adaptatieplannen, nationale actieprogramma's, vrijwillige nationale doelen inzake neutraliteit van de bodemdegradatie en nationale droogteplannen;
13. MOEDIGT de partijen AAN de uitvoering van op de natuur gebaseerde oplossingen, zoals gedefinieerd in Resolutie 5 van de vijfde Milieuvergadering van de Verenigde Naties, te versnellen en op te schalen;
14. IS INGENOMEN MET de Gezamenlijke verklaring van het voorzitterschap van de COP28 bij het UNFCCC over klimaat, natuur en mensen en het mondiale inventarisbesluit waarin de nadruk wordt gelegd op de bescherming van terrestrische en mariene ecosystemen die fungeren als putten en reservoirs van broeikasgassen door de biodiversiteit in stand te houden, onder meer door ontbossing en bosdegradatie tussen nu en 2030 stop te zetten en om te keren;
15. MOEDIGT de verdere versterking AAN van de samenwerking tussen het IPBES en de IPCC tijdens de zevende beoordelingsperiode, zoals gevraagd in IPBES10, alsook van de activiteiten in verband met de oprichting van het panel voor wetenschap en beleid (SPP) inzake chemicaliën, afval en vervuilingspreventie;

Digitale sequentiegegevens over genetische bronnen (DSI)

16. BENADRUKT het belang van de criteria en beginselen in COP-besluit 15/9 en HERHAALT zijn bereidheid om tijdens de COP16 bij te dragen tot de vaststelling en goedkeuring van de operationele modaliteiten van het multilaterale mechanisme voor de verdeling van voordelen uit het gebruik van DSI voor genetische hulpbronnen, waaronder een mondiaal fonds; BENADRUKT dat elke oplossing open toegang tot DSI moet behouden en moet voorkomen dat DSI-sequenties worden gevolgd en getraceerd, met volledige inachtneming van de criteria die zijn vastgelegd in COP-besluit 15/9;
17. BENADRUKT VOORTS dat de modaliteiten om het multilaterale mechanisme voor de verdeling van voordelen uit het gebruik van DSI operationeel te maken, moeten kunnen worden aangepast aan andere instrumenten voor toegang en verdeling van voordelen, en daarmee complementair dienen te zijn;
18. ONDERSTREEPT dat het mondiale fonds voor DSI zijn middelen in de eerste plaats moet halen uit rechtstreekse bijdragen van de particuliere sector uit alle landen; en HERHAALT zijn voorkeur voor het voorkomen van een wildgroei aan fondsen en het tot een minimum beperken van de beheers- en uitvoeringskosten;
19. BENADRUKT dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat het multilaterale mechanisme voor de verdeling van voordelen uit het gebruik van DSI zekerheid en juridische duidelijkheid biedt aan alle aanbieders en gebruikers van DSI, en een gelijk speelveld creëert voor alle gebruikers;
20. BENADRUKT dat alle partijen en inheemse volkeren en lokale gemeenschappen in alle landen in aanmerking moeten komen voor financiering en ONDERSTREEPT dat de uitbetaling van de geldelijke voordelen het behoud en het duurzame gebruik van biodiversiteit moet ondersteunen, voorspelbaar moet zijn en gebaseerd op meerdere gewogen criteria;
21. BLIJFT bereid de mogelijkheid voor de partijen om het multilaterale mechanisme in de toekomst vrijwillig uit te breiden naar genetische bronnen, te overwegen en te beoordelen, terwijl de focus van de COP16 op DSI moet blijven liggen; BENADRUKT in dit verband dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat het multilaterale mechanisme voorziet in een voor alle partijen zinvolle, eerlijke en voorspelbare uitbetaling van middelen die stoelt op het beginsel dat alle partijen aanbieder en gebruiker zijn van genetische bronnen;

Mobilisering van middelen en het financieel mechanisme

22. HERHAALT zijn toezegging om middelen uit alle bronnen te mobiliseren en alle relevante financiële en begrotingsstromen geleidelijk af te stemmen op de doelen en streefcijfers van het K-M GBF;
23. STEUNT de rol van het Wereldmilieufonds (Global Environmental Facility, GEF) als financieel mechanisme van het verdrag en die van het fonds voor het mondiale biodiversiteitskader, en IS INGENOMEN met de tussentijdse resultaten van het GEF, dat reeds 69 % van zijn streefcijfer inzake biodiversiteitsfinanciering heeft bereikt, en bijdraagt tot het met succes verstrekken en mobiliseren van aanzienlijke financiële middelen voor het CBD en het uitvoeren van het K-M GBF;
24. IS INGENOMEN MET de oprichting en snelle operationalisering van, en de bijdragen aan, het fonds voor het mondiale biodiversiteitskader, en MOEDIGT verdere bijdragen uit alle bronnen AAN om de uitvoering van het K-M GBF te versterken; NEEMT ER NOTA VAN dat uit de tot dusver uitgevoerde werkzaamheden geen elementen naar voren zijn gekomen die erop zouden wijzen dat er een specifiek mondiaal instrument voor biodiversiteitsfinanciering buiten de bestaande financieringsstructuren nodig is;
25. BENADRUKT dat de inspanningen gericht moeten zijn op de uitvoering van het K-M GBF, met inbegrip van de doelen en streefcijfers met betrekking tot de mobilisering van middelen, en op samenwerking met en optimalisering van de bestaande financieringsstructuren;
26. MOEDIGT het GEF AAN de verstrekking van middelen doeltreffender, efficiënter en transparanter te blijven maken, particuliere financiering te mobiliseren, gemengde financiering te bevorderen en strategieën voor het aantrekken van nieuwe en aanvullende middelen uit te voeren;
27. IS tevens INGENOMEN MET de positieve trends die in de recentste OESO-verslagen over de statistieken inzake biodiversiteitsfinanciering voor 2022 worden genoemd wat betreft de totale aan biodiversiteit gerelateerde internationale financiële middelen voor ontwikkelingslanden, en NEEMT NOTA VAN de nog bestaande uitdagingen bij het dichten van de financieringskloof op het gebied van biodiversiteit; ROEPT alle landen die daartoe in staat zijn OP bij te dragen aan de internationale biodiversiteitsfinanciering, een en ander rekening houdend met de dynamische en steeds veranderende aard van hun respectieve capaciteiten, en VERZOEKT de belanghebbenden, waaronder de particuliere en de financiële sector, meer aan de uitvoering van het K-M GBF bij te dragen en hun kapitaalstromen op het K-M GBF af te stemmen;

28. HERINNERT AAN de toezegging van de Europese Commissie om de externe financiering voor biodiversiteit te verdubbelen, met name voor de meest kwetsbare landen, en aan de financiële toezeggingen van een aantal EU-lidstaten; ONDERSTREEPT dat de EU en haar lidstaten samen verreweg de grootste verstrekkers van biodiversiteitsgerelateerde officiële ontwikkelingshulp ter wereld zijn;
29. ONDERSTREEPT dat moet worden bekeken hoe de internationale financiering voor biodiversiteit kan worden versneld; ZET ZICH IN om verdere vooruitgang te boeken met de belangrijkste benaderingen voor de internationale financiering door de EU voor de uitvoering van het K-M GBF met het oog op de COP17, en verzoekt de Commissie concrete voorstellen te formuleren voor de standpunten van de EU ter zake;
30. BENADRUKT dat het belangrijk is een overheids- en maatschappijbrede benadering te volgen door met name de randvoorwaarden en investeringsomgevingen te creëren om biodiversiteitsmaatregelen te integreren in macro-economisch beleid en begrotingsbeleid, waaronder budgettering, overheidsinvesteringen en aanbestedingsprocedures;
31. ROEPT ERTOE OP om op alle niveaus en door alle betrokken actoren, zowel publieke als particuliere, verder uitvoering te geven aan benaderingen om actie te ondernemen ter verwezenlijking van de doelen en streefcijfers van het K-M GBF met betrekking tot het mobiliseren van middelen, en aan de strategie voor het mobiliseren van middelen voor het K-M GBF; BENADRUKT dat het belangrijk is tijdens de COP16 een herziene strategie voor het mobiliseren van middelen aan te nemen;
32. WIJST OP de doeltreffendheid van de biodiversiteitsdoelstelling uit hoofde van het meerjarig financieel kader van de EU voor de periode 2021-2027 bij het stimuleren van investeringen in biodiversiteit;
33. BENADRUKT dat subsidies die schadelijk zijn voor de biodiversiteit in kaart moeten worden gebracht en geleidelijk moeten worden afgeschaft of geheroriënteerd, te beginnen met de schadelijkste subsidies, en dat positieve stimulansen en economische instrumenten moeten worden opgeschaald;
34. IS INGENOMEN MET het toenemende aantal nationale plannen voor de financiering van biodiversiteit en soortgelijke instrumenten, en met de financiële steun van het GEF en het EU-instrument voor technische ondersteuning;
35. BEVESTIGT zijn toezegging om sterke allianties met ontwikkelingslanden op te bouwen ter ondersteuning van de uitvoering van de nationale plannen voor de financiering van biodiversiteit, waaronder de inspanningen voor capaciteitsopbouw ter ondersteuning daarvan;

Biodiversiteit van zeeën en kustgebieden

36. HERINNERT ERAAN dat Resolutie 78/69 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties opnieuw bevestigt dat het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Unclos) het juridische kader vormt waarbinnen alle activiteiten op de oceanen en zeeën moeten plaatsvinden; IS INGENOMEN MET de aanneming van de overeenkomst in het kader van Unclos met betrekking tot de instandhouding en het duurzame gebruik van de mariene biologische diversiteit in gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht (BBNJ-overeenkomst) en ROEPT ERTOE OP de overeenkomst te ratificeren, voorafgaand aan de derde VN-oceaanconferentie, zodat deze snel in werking kan treden, als uitstekende gelegenheid om de snelle uitvoering van de doelen en streefcijfers uit het K-M GBF met betrekking tot de mariene en kustbiodiversiteit te bevorderen; BENADRUKT het belang van toekomstige samenwerking tussen het CBD en de BBNJ-overeenkomst ter ondersteuning van de doeltreffende tenuitvoerlegging van het K-M GBF, met name de derde doelstelling ervan;
37. BENADRUKT dat het belangrijk is herziene modaliteiten vast te stellen voor de wijziging van beschrijvingen van ecologisch of biologisch gezien belangrijke mariene zones (ecologically or biologically significant marine areas, EBSA's) en de beschrijving van nieuwe gebieden, om ervoor te zorgen dat het EBSA-proces een waardevolle wetenschappelijke bijdrage blijft leveren aan de uitvoering van het K-M GBF en de BBNJ-overeenkomst; BENADRUKT dat de resultaten van het EBSA-proces volledig in overeenstemming moeten zijn met de in het Unclos vastgelegde bepalingen inzake soevereiniteit, soevereine rechten en jurisdictie van kuststaten;
38. BENADRUKT VOORTS dat het van belang is de werkzaamheden met betrekking tot de werkprogramma's voor de biodiversiteit van zeeën, kustgebieden en op eilanden voort te zetten, met inbegrip van het versnellen van de uitvoering van de prioritaire acties, in het bijzonder die betreffende koraalriffen wegens de huidige grootschalige verbleking ervan, en het voltooien van de inventarisatie van relevante lacunes en gebieden die extra aandacht behoeven, een en ander ter ondersteuning van de uitvoering van het K-M GBF;

Andere aangelegenheden in verband met de COP16

39. ROEPT VOORTS OP TOT zinvolle COP16-resultaten met betrekking tot andere belangrijke thematische kwesties zoals biodiversiteit en gezondheid, waaronder de vaststelling van een wereldwijd actieplan inzake biodiversiteit en gezondheid dat strookt met de "één gezondheid"-benadering, en met betrekking tot biodiversiteit en klimaatverandering, invasieve uitheemse soorten en het behoud van planten;

Kwesties in verband met inheemse volkeren en lokale gemeenschappen

40. ERKENT de belangrijke rol en bijdragen van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen (IPLC's) als hoeders van biodiversiteit en traditionele kennis, innovaties en praktijken die relevant zijn voor het behoud en het duurzame gebruik van biologische diversiteit; IS VASTBESLOTEN hun rechten, kennis en praktijken te ondersteunen met inclusieve en participatieve benaderingen in overeenstemming met internationale instrumenten zoals de Verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken (UNDRIP) en het internationaal recht inzake de mensenrechten;
41. BENADRUKT dat het van cruciaal belang is te werken aan de goedkeuring van een nieuw werkprogramma met betrekking tot artikel 8, punt j), en aanverwante bepalingen, en een adequate oplossing te vinden voor toekomstige institutionele regelingen voor volledige en effectieve deelname van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen aan de CBD-processen; en STEUNT de oprichting van een nieuw permanent orgaan dat recht doet aan het politieke belang en de behoefte aan continuïteit, mits dit kostenefficiënt is en op doeltreffende en efficiënte wijze tegemoetkomt aan de vastgestelde behoeften;
42. HERHAALT zijn steun voor de VN-verklaring over de rechten van inheemse volken (Resolutie 61/295 van de AVVN) en de toezegging om de daarin genoemde doelstellingen te verwezenlijken;
43. NEEMT ER NOTA VAN dat de aanbevelingen van het Permanent Forum voor inheemse zaken tijdens de COP16 aan bod zullen komen; BENADRUKT dat bij de bespreking van de momenteel in het kader van het CBD gehanteerde terminologie, zoals overeengekomen in COP-besluit XII/12, deze moet worden herzien teneinde te spreken van *inheemse volkeren en lokale gemeenschappen*, met behoud van de integriteit en de doelstellingen van het Verdrag en zonder afbreuk te doen aan de rechten die inheemse volkeren en lokale gemeenschappen momenteel hebben of in de toekomst kunnen verwerven;

Duurzame en circulaire bio-economie

44. ERKENT dat de bio-economie sterk afhankelijk is van gezonde en veerkrachtige ecosystemen en dat bij de ontwikkeling en uitrol van een duurzame en circulaire bio-economie moet worden ingezet op synergie tussen bio-economie en biodiversiteit;

Synthetische biologie

45. BEVESTIGT zijn gehechtheid aan besluit 14/19 van de COP over de noodzaak van een breed en regelmatig proces van horizonverkenning, monitoring en evaluatie van de meest recente technologische ontwikkelingen op het gebied van synthetische biologie, IS INGENOMEN MET de resultaten van dat proces, en STEUNT een efficiënte voortzetting van de werkzaamheden op basis van ervaringen uit het verleden, met bijzondere aandacht voor mogelijke positieve en negatieve gevolgen voor de drie doelstellingen van het verdrag, bij voorkeur door een multidisciplinaire ad-hocgroep van technische deskundigen, en ONDERKENT tevens de noodzaak om in te zetten op capaciteitsopbouw en ontwikkeling, toegang tot en overdracht van technologie onder onderling overeengekomen voorwaarden en kennisdeling op het gebied van synthetische biologie;

HOOFDSTUK II – PROTOCOL VAN CARTAGENA INZAKE BIOVEILIGHEID

46. ONDERKENT de belangrijke rol van het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid en het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling om de doelstellingen en de desbetreffende streefcijfers van het K-M GBF te verwezenlijken, en BENADRUKT dat het protocol volledig moet worden uitgevoerd door de nationale kaders voor bioveiligheid te versterken, robuuste, wetenschappelijk onderbouwde risicobeoordelings- en risicobeheerprocedures vast te stellen, de capaciteitsopbouw en de technische ondersteuning te verbeteren door van het uitwisselingscentrum voor bioveiligheid gebruik te maken voor informatie-uitwisseling, en het bewustzijn en de betrokkenheid van belanghebbenden te bevorderen;
47. HERHAALT dat het vermogen om veranderde levende organismen te detecteren en in kaart te brengen een belangrijk element is bij de uitvoering van het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid, en MOEDIGT de partijen AAN referentiepublicaties, detectiemethoden en opleidingsmateriaal binnen het uitwisselingscentrum voor bioveiligheid te delen;
48. NEEMT NOTA VAN de aanbevelingen en bezwaren die de leden van het nalevingscomité in het kader van het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid in het verslag van zijn negentiende vergadering hebben geformuleerd, en ONDERKENT dat deze verder moeten worden bestudeerd;
49. IS INGENOMEN MET de werkzaamheden van de ad-hocgroep van technische deskundigen inzake risicobeoordeling en risicobeheer om, ter ondersteuning van de risicobeoordeling per geval van veranderde levende organismen die gemanipuleerde gene drives bevatten, aanvullende vrijwillige richtsnoeren te ontwikkelen; en BENADRUKT dat het van belang is deze te gebruiken en de toepasbaarheid en het nut ervan te beoordelen;

50. HERHAALT het belang van de voorzorgsbenadering zoals genoemd in beginsel 15 van de Verklaring van Rio de Janeiro inzake milieu en ontwikkeling en van de wetenschappelijk onderbouwde milieurisicobeoordeling in besluiten over veranderde levende organismen, SPREEKT zijn steun UIT voor de voortzetting van het gestructureerde en door de partijen gestuurde proces om specifieke kwesties van risicobeoordeling die in overweging kunnen worden genomen, vast te stellen en te prioriteren, en BENADRUKT dat er meer vrijwillige richtsnoeren voor de risicobeoordeling van deze specifieke problemen moeten worden ontwikkeld;

HOOFDSTUK III – PROTOCOL VAN NAGOYA INZAKE TOEGANG EN VERDELING VAN VOORDELEN

51. ONDERSTREEPT het belang van de volledige uitvoering van het Protocol van Nagoya om de doelstellingen van het K-M GBF te verwezenlijken, met name door ervoor te zorgen dat de voordelen die voortvloeien uit het gebruik van genetische bronnen eerlijk en billijk worden verdeeld en zo bij te dragen tot het behoud van de biodiversiteit en het duurzame gebruik ervan;
52. BENADRUKT dat alle partijen hun juridische, administratieve en beleidsmaatregelen moeten versterken om de toegang tot genetische bronnen te vergemakkelijken en ervoor te zorgen dat de voordelen die voortvloeien uit het gebruik ervan op eerlijke en billijke wijze worden verdeeld, in overeenstemming met de bepalingen van het Protocol van Nagoya;
53. BENADRUKT het belang van bewustmaking en capaciteitsopbouw bij belanghebbenden, waaronder inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, vrouwen en jongeren, met betrekking tot hun rechten en plichten uit hoofde van het Protocol van Nagoya, en is VASTBESLOTEN het actieplan voor capaciteitsopbouw en ontwikkeling voor het Protocol van Nagoya aan te nemen.
-